

PADOMES IETEIKUMS**(2019. gada 14. jūnijs)****ar mērķi koriģēt novēroto būtisko novirzi no korekcijām vidēja termiņa budžeta mērķa sasniegšanai Ungārijā****(2019/C 210/02)**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 121. panta 4. punktu,

ņemot vērā Padomes Regulu (EK) Nr. 1466/97 (1997. gada 7. jūlijs) par budžeta stāvokļa uzraudzības un ekonomikas politikas uzraudzības un koordinācijas stiprināšanu ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 10. panta 2. punkta otro daļu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar Līguma 121. pantu dalībvalstīm ir jāveicina stabila valsts finanšu sistēma, vidējā termiņā koordinējot ekonomikas politiku un daudzpusēju uzraudzību, lai izvairītos no pārmērīga valdības budžeta deficīta.
- (2) Stabilitātes un izaugsmes pakta (SIP) pamatā ir mērķis panākt stabilu valsts finanšu sistēmu, kas ir cenu stabilitātes un spēcīgas, ilgtspējīgas un darba vietu radīšanai labvēlīgas izaugsmes nosacījumu stiprināšanas līdzeklis.
- (3) 2018. gada 22. jūnijā Padome saskaņā ar Līguma 121. panta 4. punktu konstatēja, ka 2017. gadā Ungārijā bija vērojama būtiska novirze no vidēja termiņa budžeta mērķa. Ņemot vērā konstatēto būtisko novirzi, Padome 2018. gada 22. jūnijā sniedza ieteikumu ⁽²⁾, iesakot Ungārijai veikt vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka valdības neto primāro izdevumu nominālais pieaugums ⁽³⁾ 2018. gadā nepārsniedz 2,8 %, kas atbilst gada strukturālajai korekcijai 1 % no iekšzemes kopprodukta (IKP). Tā arī ieteica Ungārijai budžeta deficīta samazināšanai izmantot visus neparedzētos ieņēmumus, lai valsts uzņemtu pienācīgas korekcijas gaitu vidēja termiņa budžeta mērķa virzienā. 2018. gada 4. decembrī Padome nāca pie slēdziena, ka Ungārija nav efektīvi rīkojusies pēc tās 2018. gada 22. jūnija ieteikuma. Uz tāda pamata Padome 2018. gada 4. decembrī izdeva pārskatītu ieteikumu ⁽⁴⁾ Ungārijai veikt vajadzīgos pasākumus, kas nodrošinātu, ka valdības neto primāro izdevumu nominālais pieaugums 2019. gadā nepārsniedz 3,3 %, kas atbilst gada strukturālajai korekcijai 1 % no IKP.
- (4) Pēc Komisijas 2019. gada pavasara prognozes un Eurostat apstiprinātajiem 2018. gada budžeta izpildes datiem valdības neto primāro izdevumu pieaugums 2018. gadā ievērojami pārsniedza izdevumu kritēriju, rādot būtisku novirzi (novirze 1,3 % no IKP). Strukturālā bilancē 2017. gadā pasliktinājās no -3,4 % no IKP uz -3,7 % no IKP, rādot arī būtisku novirzi no ieteiktās strukturālās korekcijas (novirze 1,3 % no IKP). Strukturālajā bilancē redzamās novirzes apmēru negatīvi ietekmē ievērojams ieņēmumu iztrūkums, kā arī lielāki ieguldījumu izdevumi laikā, kad ekonomikā valda labi apstākļi, bet ir arī noteikts mazsvarīgs uzlabojums no procentu izdevumu samazināšanās. Izdevumu kritēriju spēcīgi negatīvi ietekmē vidēja termiņa potenciālais IKP pieaugums, ko izmanto tā aprēķinā, kas ietver ļoti zemu potenciālo IKP pieaugumu pēc krīzes. Izdevumu kritērija pamatā esošais IKP deflatoris arī nešķiet pienācīgi atspoguļojam palielināto izmaksu spiedienu, kas ietekmē valdības tēriņus. Pēc šo faktoru pielāgošanas izdevumu kritērijs liekas adekvāti atspoguļojam fiskālos centienus un joprojām rāda būtisku novirzi. Ņemot vērā šos faktorus, abi rādītāji apstiprina būtisku novirzi 2018. gadā no SIP preventīvās daļas prasībām.

⁽¹⁾ OV L 209, 2.8.1997., 1. lpp.⁽²⁾ Padomes Ieteikums (2018. gada 22. jūnijs) ar mērķi koriģēt būtisku novēroto novirzi no korekcijām vidēja termiņa budžeta mērķa sasniegšanai Ungārijā (OV C 223, 27.6.2018., 1. lpp.).⁽³⁾ Valdības neto primāros izdevumus veido valdības izdevumu kopsumma bez procentu izdevumiem, izdevumiem Savienības programmās, kurus pilnībā nosedz Savienības fondu ieņēmumi, un nediskrecionārām izmaiņām bezdarbnieku pabalstu izdevumos. Valdības finansētie bruto ieguldījumi pamatkapitālā ir izlīdzināti četru gadu laikposmā. Ir ierēķināti diskrecionārie ieņēmumu pasākumi vai tiesību aktos paredzētie ieņēmumu palielinājumi. Vienreizēji pasākumi gan ieņēmumu, gan izdevumu daļā ir atskaitīti.⁽⁴⁾ Padomes Ieteikums (2018. gada 4. decembris) ar mērķi koriģēt būtisku novēroto novirzi no korekcijas vidēja termiņa budžeta mērķa sasniegšanai Ungārijā (OV C 460, 21.12.2018., 4. lpp.).

- (5) 2019. gada 5. jūnijā Komisija pēc vispārēja novērtējuma secināja, ka Ungārijā vērojama būtiska novirze no vidēja termiņa budžeta mērķa korekcijas, un saskaņā ar Līguma 121. panta 4. punktu un Regulas (EK) Nr. 1466/97 10. panta 2. punkta pirmo daļu izteica Ungārijai brīdinājumu.
- (6) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1466/97 10. panta 2. punkta otro daļu viena mēneša laikā pēc brīdinājuma pieņemšanas Padomei ir attiecīgajai dalībvalstij jāadresē ieteikums veikt nepieciešamos politikas pasākumus. Regulā (EK) Nr. 1466/97 paredzēts, ka ieteikumā jānosaka ne vairāk kā piecu mēnešu termiņš, kurā dalībvalstij novirze jānovērš. Tādējādi piemērots termiņš, līdz kuram Ungārijai novirze jānovērš, šķiet 2019. gada 15. oktobris. Minētajā termiņā Ungārijai jāziņo par pasākumiem, kas veikti pēc šā ieteikuma.
- (7) Pēc Komisijas 2019. gada pavasara prognozes par izlaides starpību Ungārijā 2019. un 2020. gadā turpināsies normāli ekonomiskie apstākļi. Lai gan aprēķini rāda, ka 2019. gadā faktiskais IKP būs audzis atbilstoši potenciālajam IKP (3,7 %), 2020. gadā faktiskais IKP pieaugums (2,8 %) tiek prognozēts zem izaugsmes potenciāla (3,6 %). Ungārijas valsts parāda attiecība pret IKP ir virs 60 % robežvērtības. Tāpēc minimālie nepieciešamie strukturālie pasākumi, kuri noteikti Regulā (EK) Nr. 1466/97 un vispārpieņemtajā korekciju matricā saskaņā ar SIP preventīvo daļu, kas ņem vērā dominējošos ekonomikas apstākļus un iespējamās ilgtspējas apsvērumus, gan 2019., gan 2020. gadā veido vismaz 0,75 % no IKP.
- (8) Ungārijas strukturālais deficīts pieauga par 1,6 % no IKP 2017. gadā un par 0,3 % no IKP 2018. gadā – līdz 3,7 % no IKP 2018. gadā. Komisijas 2019. gada pavasara prognozē paredzēts, ka no 2019. gada tas samazināsies. Līdztekus minimālajai korekcijas prasībai 2019. gadā būtu vajadzīgs papildu pasākums, kas labotu kumulatīvo novirzi un nodrošinātu, ka pēc 2017. gadā sākušās novirzes Ungārija atkal uzņem pienācīgu konsolidācijas gaitu. Salīdzinot ar papildu pasākumu, kas izriet no kopīgi pieņemtas korekcijas matricas saskaņā ar SIP preventīvo daļu, piemērots šķiet papildu pasākums 0,25 % apmērā no IKP, ņemot vērā, cik liela ir novērotā būtiskā novirze no ieteiktajām korekcijām vidēja termiņa mērķa sasniegšanai, un tas paātrinās korekcijas vidēja termiņa budžeta mērķa sasniegšanai. 2019. gadam pieprasītie pasākumi ir saskaņā ar Padomes 2018. gada 4. decembrī ieteikto korekciju. 2020. gadam piemērota šķiet minimālā korekcija 0,75 % no IKP, kas ir atkarīga no 2019. gadam pieprasītās korekcijas izpildes.
- (9) Prasītais strukturālās bilances uzlabojums par 1 % no IKP 2018. gadā un par 0,75 % no IKP 2020. gadā atbilst valdības neto primāro izdevumu nominālajam pieaugumam, kas nepārsniedz 3,3 % 2019. gadā un 4,7 % 2020. gadā.
- (10) 2019. gada pavasara prognozē Komisija paredz, ka 2019. gadā strukturālā bilance uzlabosies par 0,4 % no IKP un 2020. gadā – vēl par 0,6 % no IKP. Strukturāls uzlabojums 1 % no IKP 2019. gadā un 0,75 % no IKP 2020. gadā tādējādi prasa pieņemt pasākumus, kuru kopējais devums bilancei 2019. gadā būtu 0,6 % no IKP, un papildu pasākumus, kuru devums bilancei 2020. gadā būtu 0,2 % no IKP, salīdzinājumā ar pašreizējo bāzes scenāriju Komisijas 2019. gada pavasara prognozē.
- (11) Rīcības trūkums pēc agrākajiem ieteikumiem, lai novērstu novērotās būtiskās novirzes, prasa steidzamu rīcību, lai Ungārija atgrieztos pie piesardzīgas fiskālās politikas.
- (12) Ieteikto budžeta mērķu sasniegšanai ir izšķirīgi, lai Ungārija pieņem un stingri īsteno nepieciešamos pasākumus un cieši uzrauga kārtējo izdevumu attīstību.
- (13) Līdz 2019. gada 15. oktobrim Ungārijai būtu jāziņo Padomei par pasākumiem, kas veikti pēc šā ieteikuma.
- (14) Šo ieteikumu pienākas publiskot,

AR ŠO IESAKA UNGĀRIJAI:

1) veikt pasākumus, kas nepieciešami, lai nodrošinātu, ka valdības neto primāro izdevumu nominālais pieaugums nepārsniedz 3,3 % 2019. gadā un 4,7 % 2020. gadā, kas atbilst gada strukturālajai korekcijai 1 % no IKP 2019. gadā un 0,75 % no IKP 2020. gadā, lai Ungārija uzņemtu pienācīgas korekcijas gaitu vidēja termiņa budžeta mērķa virzienā;

- 2) budžeta deficīta mazināšanai izmantot visus neparedzētos ieņēmumus; budžeta konsolidācijas pasākumiem izaugsmei labvēlīgā veidā būtu jānodrošina vispārējās valdības budžeta strukturālās bilances noturīga uzlabošanās;
- 3) līdz 2019. gada 15. oktobrim ziņot Padomei par pasākumiem, kas veikti pēc šā ieteikuma; ziņojumā būtu jāietver pietiekami konkrēti un ticami paziņoti pasākumi, tostarp informācija par katra minētā pasākuma ietekmi uz budžetu, kuru mērķis ir prasīto korekciju ievērošana, kā arī atjauninātas un detalizētas budžeta prognozes par 2019.–2020. gadu.

Šis ieteikums ir adresēts Ungārijai.

Luksemburgā, 2019. gada 14. jūnijā

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs

E.O. TEODOROVICI
